

Actief gepensioneerd: wat doet een Philips-gepensioneerde in zijn vrije tijd?

“Een verzameling is een soort verslaving”

Interview met Kees Nijsen, restaurateur en verzamelaar van antieke instrumenten

Er is altijd muziek geweest in het leven van Philips-gepensioneerde Kees Nijsen. Als kind speelde hij viool en later kwamen daar andere instrumenten bij, waaronder de citer en de bij het grote publiek minder bekende pianola. Deze laatste groeide uit tot een ware hobby voor Kees: van restaureren, tot spelen, tot verzamelen. Generaties nam een kijkje in het indrukwekkende huismuseum van de familie en kwam ogen en oren tekort.

In de rustige woonwijk aan de rand van het centrum van Eindhoven doet niets de aanwezigheid van een museum vermoeden. Toch schuilt er achter de gevel van de twee-onder-een-kapwoning uit de jaren zeventig een indrukwekkende verzameling antieke instrumenten. Violen, speeldozen, citers, piano's, maar vooral... pianola's. Een pianola ziet eruit als een piano, klinkt als een piano. Groot verschil is dat voor het bespelen van een pianola geen ingewikkelde toetscombinaties nodig zijn, je hoeft er zelfs geen noten voor te kunnen lezen. Een pianola bespeel je met je voeten. Twee grote pedalen brengen een papierrol met gaatjes in beweging, zoals bij een draaiorgel, en de muziek speelt als vanzelf. Een ideaal instrument voor luie muzikanten? "Misschien", lacht Kees Nijsen. "Ik ben geïnteresseerd geraakt in de pianola via mijn vrouw Marijke. Ik had wat last van mijn duim en muziek spelen ging lastiger. Op mijn vijftigste verjaardag verraste zij me met een pianola. Vanaf dat moment was ik verkocht."

Pianola House

Het is het begin van een nieuwe hobby voor Kees. Kosten noch moeite spaart hij om vaak vanuit Engeland de mooiste tweedehands pianola's naar Eindhoven te halen. Hij knapt ze op en verkoopt ze. Maar de mooiste houdt hij zelf. Jaren later staan zijn geliefde pianola's nog steeds in een ruimte achter zijn huis, door Kees omgedoopt tot 'Pianola House'.

En omdat een pianola niet speelt zonder een papieren pianolarol, heeft hij er ook daar heel veel van. "Het 'vervelende' van een verzameling is dat het nooit af is", geeft hij toe. "Je weet steeds beter wat er te krijgen is en wat je mooi vindt. Dus als er een 'nieuwe' pianolarol boven komt drijven, van een componist waar je al veel van hebt liggen, en dan ook nog van het juiste jaar, dan gá je daar gewoon voor." Nieuwe pareltjes voor zijn verzameling komt Kees op het spoor via advertenties, blaadjes en de Nederlandse Pianolavereniging. Allemaal offline. "Ik ben in '93 gestopt met werken, voor het digitale tijdperk. Met de computer ben ik nooit meer heel handig geworden. Ik vind dat niet erg. Wat ik graag wil hebben, kan ik ook prima zonder internet regelen."

Oscaruitreiking

Voor het eind van de Tweede Wereldoorlog startte Kees bij Philips. Hij is dan achttien jaar en voert voornamelijk technisch werk uit. In 1947, als de oorlog hier al achter de rug is, wordt hij samen met tienduizenden anderen naar Nederlands Indië gestuurd in het kader van de onafhankelijkheidsstrijd onder Soekarno. "Ik werkte daar bij de Leger Voorlichtingsdienst. Ik hield de soldaten via de radio en persartikelen op de hoogte van oorlogsnieuws en nieuws uit Nederland. De rol van voorlichter paste me wel." Kees kwam in 1950 terug in Nederland en mocht zijn positie bij Philips weer innemen.

Uiteindelijk werd hij reclamechef en is hij verantwoordelijk voor de publiciteit van onder andere de eerste taperecorders, cassette-recorders en filmapparatuur. “Het was een bijzondere baan. Ik mocht veel reizen en het had ook wel iets ‘glamoureuus’. Ik ben ooit namens Philips bij de Oscaruitreiking in Hollywood geweest. Philips was genomineerd voor een van haar filmprojectoren en we wonnen! Die Oscar ging dus in mijn koffer mee naar Eindhoven.”

Young scientists

Halverwege de jaren zestig kreeg Kees binnen Philips een nieuwe uitdaging. Hij mocht zich ontfermen over *The European Community Contest for Young Scientists*. Een wedstrijd die jonge onderzoekers de kans gaf zich te meten met gelijkgestemden uit andere landen: een interessant podium voor talent op het gebied van wetenschap en techniek. De jury bestond uit internationaal vooraanstaande wetenschappers. De wedstrijd wordt nog steeds georganiseerd, nu door de Europese Unie. “Een heel andere tak van sport, maar het werk lag me wel omdat veel ervan *public relations* is, ook een soort reclame. De eerste wedstrijd werd gehouden in het Evoluon in Eindhoven, toen net geopend. Ik heb daar goede herinneringen aan. Mijn collega’s en ik waren destijds erg trots op dat vooruitstrevende gebouw!”

Rustig aan

Met zijn 89 jaar doet Kees het tegenwoordig wat rustiger aan. Het is alweer even geleden dat hij zijn laatste instrument opknapte. “Je wordt ouder en dat merk je aan je lichaam. Het is allemaal wat stijver, wat strammer. De tijd is aangebroken om te genieten van de verzameling, niet per se meer om ’m aan te vullen.” Toch zal muziek altijd een belangrijke rol blijven spelen in het leven van Kees en zijn vrouw Marijke. Al is het alleen al door de veelzijdige hoeveelheid muziekinstrumenten die in hun huis te vinden is. En als zich nog een keer een mooie antieke viool of die ene, zeldzame pianolarol voordoet? Dan wil Kees daar best even naar kijken... ■

Bent u gepensioneerd en heeft u een bijzondere hobby?

Misschien bent u dan wel de volgende die in deze rubriek ‘Actief gepensioneerd’ centraal staat. Als u het leuk vindt om uw activiteiten te delen met uw mede-Philips-gepensioneerden, schrijf dan een korte brief en stuur dit via het contactformulier op onze website (www.philipspensioenfonds.nl/meedoen) of per post (Postbus 716, 3700 AS Zeist) naar de afdeling Communicatie van Philips Pensioenfonds.

Op www.philipspensioenfonds.nl/generaties kunt u de verhalen nalezen van alle actief gepensioneerden die al eerder in *Generaties* stonden.

